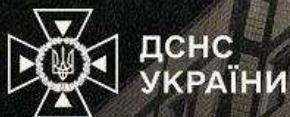

ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ!

Що робити, якщо потрапили під завал?

ДСНС
УКРАЇНИ

ЯКЩО ТРАПИВСЯ ЗАВАЛ У БУДИНКУ

ПОКЛИЧТЕ НА ДОПОМОГУ.
ПОВІДОМТЕ, ДЕ ВИ
ЗНАХОДИТЕСЬ.

СПОКІЙНО ЧЕКАЙТЕ,
ПОКИ РОЗБЕРУТЬ
ЗАВАЛ.

ЯКЩО ВАС НІХТО НЕ ЧУЄ

СПРОБУЙТЕ ВІВІЛЬНИТИ
РУКИ ТА НОГИ.

01

02

ОЦІНІТЬ НАВКОЛИШНЮ
ОБСТАНОВКУ.

ОБЕРЕЖНО РОЗБЕРІТЬ ЗАВАЛ,
НАМАГАЙТЕСЯ НЕ ЗАЧЕПИТИ ТЕ,
НА ЧОМУ ВСЕ ТРИМАЄТЬСЯ.

03

04

ЯКЩО НЕ ВПЕВНЕНІ В СВОЇХ
СИЛАХ, ТЕРПЛЯЧЕ КЛИЧТЕ
НА ДОПОМОГУ.

ЯКЩО є МОЖЛИВІСТЬ,
СКОРИСТАЙТЕСЯ
ТЕЛЕФОНОМ, СТУКАЙТЕ
ПО ТРУБАХ, БАТАРЕЯХ
ОПАЛЕННЯ.

05

06

ЯКЩО НІХТО НЕ ЧУЄ,
СПРОБУЙТЕ
РОЗБИРАТИ
ЗАВАЛ.

ЗВІЛЬНИВШИСЬ, ОГЛЯНЬТЕ
СЕБЕ, ЗА МОЖЛИВОСТІ
НАДАЙТЕ СОБІ ПЕРшу
МЕДИЧНУ ДОПОМОГУ.

07

08

В ОЧІКУВАННІ ДОПОМОГИ
НАМАГАЙТЕСЯ УНИКНУТИ
ПЕРЕОХОЛОДЖЕННЯ.

Пам'ятайте – до вас вже прямують екстрені служби

За можливості,
подавайте сигнали
рятувальникам

Кричіть, свистіть,
світіть ліхтариком,
махайте шматком
тканини, стукайте
по батареях чи трубах

Не використовуйте
сірники чи запальнички
– це може привести
до вибуху

**Рятувальники періодично
влаштовують хвилину тиші.
У цей час слід якомога голосніше
кричати та подавати сигнали,
щоб вас почули і помітили**

Вас почули? Чекайте на допомогу

Рятувальникам потрібен час, щоб крізь завали добратись до вас і визволити.
Заспокойтесь та виконуйте їх рекомендації

Вас ніхто не чує? Оцініть обстановку

Спробуйте вивільнити руки та ноги.
Якщо частину тіла притиснуло і звільнити її
неможливо – масажуйте ділянку тіла вище
затиснутої (щоб підтримати циркуляцію крові)

Важливо не зрушити перекриття чи балки,
на яких все тримається. Тому не розбирайте
самотужки завали довкола себе

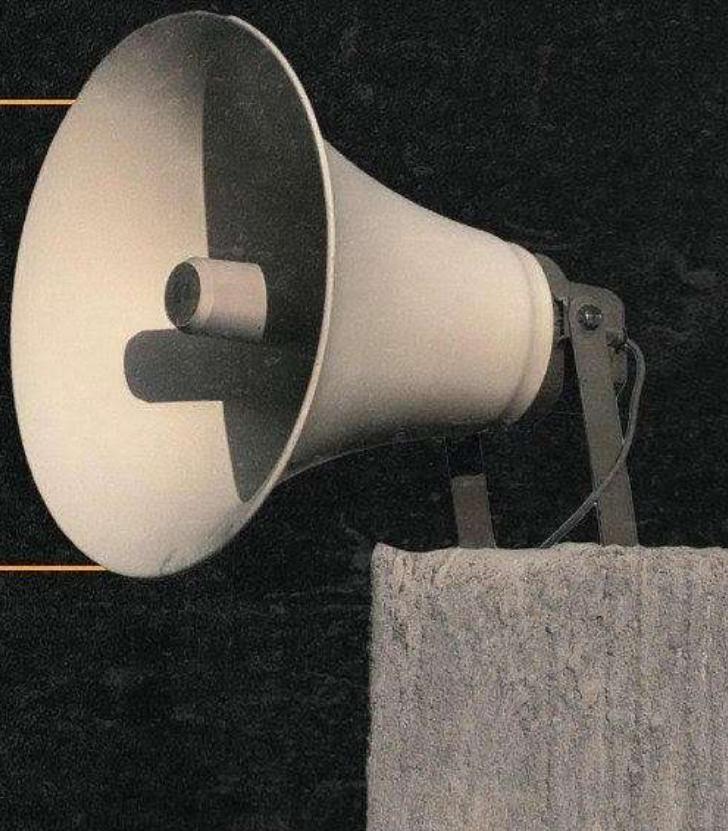
Вдалося вибратися? Огляньте себе.
За необхідності та можливості, надайте
собі та іншим першу допомогу

Якщо розумієте, що немає сил і можливості
вибратися, продовжуйте кликати на допомогу
та чекати на рятувальників

**Хочете мінімізувати
шанси опинитися
під завалами?**

**Не ігноруйте сигнал
«Повітряна тривога»**

Коли чуєте його –
йдіть в укриття.
Якщо такої можливості
немає – скористайтеся
правилом 2-х стін

Найближчі укриття

Центральний корпус	ПІДЗЕМНИЙ ПЕРЕХІД ТА МЕТРО «УНІВЕРСИТЕТ»
Гуманітарний корпус	ПАРКІНГ ВУЛ. О. КОНИСЬКОГО, 15
Навчальний корпус факультету мистецтв	ПІДВАЛЬНЕ ПРИМІЩЕННЯ ВУЛ. БУЛЬВАРНО – КУДРЯВСЬКА, 43 Б.
Навчальний корпус Історичного факультету	ПАРКІНГ ВУЛ. ОСВІТИ, 3А.
Гуртожиток №4	
Гуртожитки (вул. Космічна 8, 8а, 8б, 8в)	ПІДВАЛЬНЕ ПРИМІЩЕННЯ ЖИТЛОВОГО БУДИНКУ ВУЛ. А. СОЛОВ'ЯНЕНКА, 7
Гуртожитки (вул. Левка Лук'яненка 2з, 2ж)	ПАРКІНГ ВУЛ. ГЕРОЇВ ПОЛКУ «АЗОВ», 4 В.

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО НЕ ВСТИГЛИ ДОБІГТИ ДО УКРИТТЯ ПІД ЧАС ОБСТРІЛУ

НЕГАЙНО ПЕРЕЙДІТЬ У ПРИМІЩЕННЯ БЕЗ ВІКОН.
АБО СКОРИСТАЙТЕСЬ **ПРАВИЛОМ ДВОХ СТІН.**
(ПЕРША СТІНА ВІЗЬМЕ НА СЕБЕ СИЛУ ВИБУХУ.
НАСТУПНА - РУЙНУВАННЯ)

ЯКЩО ВИНИКЛА ПОЖЕЖА ЧИ ПОШКОДЖЕННЯ
БУДИНКУ - **ТЕЛЕФОНУЙТЕ НА 101.** ВКАЖІТЬ ВАШУ
ТОЧНУ АДРЕСУ, ПОВЕРХ, КВАРТИРУ. ПОКИНЬТЕ
НЕБЕЗПЕЧНЕ МІСЦЕ!

ЯКЩО У БУДИНКУ СТАВСЯ ВИБУХ, **ЯКНАЙШВИДШЕ**
ЗАЛИШТЕ БУДІВЛЮ САМОСТІЙНО. АЛЕ ЗАЛИШІТЬ
ДВЕРІ ВІДЧИНЕНИМИ! ТОДІ РЯТУВАЛЬНИКАМ НЕ
ДОВЕДЕТЬСЯ ЗРІЗАТИ ЇХ БЕНЗОРІЗОМ ДЛЯ
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ ПЕРЕВІРКИ

ЯКЩО ВИ ЗАЛИШАЄТЕ МІСТО ЧИ СВОЮ КВАРТИРУ

ЗАЛИШТЕ КЛЮЧІ СУСІДАМ

У разі надзвичайної ситуації (НС) у вашому будинку
рятувальники будуть перевіряти кожне помешкання,
аби переконатися, що в ньому немає людей.

СПІЛКУЙТЕСЬ ІЗ СУСІДАМИ, ТРИМАЙТЕ ЗВ'ЯЗОК

У разі НС рятувальники будуть знати точну кількість
людей, хто залишився вдома. Ймовірно порожні
квартири перевірятимуть потім.

ДСНС УКРАЇНИ

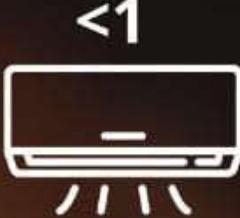
ДІЇ НАСЕЛЕННЯ У РАЗІ ВІДКЛЮЧЕННЯ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ

01

Оберіть
одне приміщення
в оселі для обігріву

*Облаштуйте там
спальне місце

03

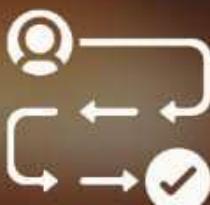
Увімкніть
додаткові
джерела тепла

*Але не більше одного електрообігрівача
— може не витримати мережа

05

Пийте
та їжте
гаряче

02

Щільно закрийте
вікна шторами,
жалюзі — ролетами

04

Використовуйте
теплий одяг,
термобілизну,
флісовий одяг

06

Бережіть
тіло від
переохолодження

07

Переїдьте
до родичів
або знайомих,
у яких є опалення

08

Дізнайтеся
від місцевої
влади розміщення
пунктів обігріву

ЯК УНИКНУТИ ПЕРЕОХОЛОДЖЕННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ

КОЛИ ВИНИКАЄ?

Тоді, коли температура тіла людини опускається нижче нормальної 36,6 °С до критичних для життя показників.

НАЙПОШИРЕНІШОЮ
ПРИЧИНОЮ є
ДОВГОТРИВАЛЬЙ ВПЛИВ
НИЗЬКИХ ТЕМПЕРАТУР, А
НАЙБІЛЬШ ВРАЗЛИВОЮ
ГРУПОЮ є ЗНЕВОДНЕНІ ЧИ
ФІЗИЧНО ВИСНАЖЕНІ
ЛЮДИ

ЧОГО НЕ ВАРТО РОБИТИ:

- Не намагайтесь швидко зігрітися. Не розтирайте руки та ноги;
- Не вживайте алкоголь і тютюн. Перший сприяє посиленій тепловіддачі, а куріння тютюну — звуженню судин, що призводить до посилення переохоложення.

ЯК УНИКНУТИ:

- ✓ якщо речі змокли, перевдягніться в сухі;
- ✓ шукайте укриття в сухих та теплих місцях (утепляйте кінцівки, шию та голову);
- ✓ розмістіть під собою подушки та каремати;

СИМПТОМИ:

- сонливість;
- озноб;
- зниження фізичної активності;
- втрата свідомості;
- сплутаність свідомості або втрату пам'яті;
- нечітка мова або бурмотіння;
- повільне поверхневе дихання;
- слабке наповнення пульсу;
- незgrabність або відсутність коордінації;
- яскраво-червона/синя холодна шкіра.

- * споживайте теплу рідину;
- * одягайтесь декількома шарами;
- * грійтесь ковдрами та/чи один об одного.

- ✓ уникайте протягів;
- ✓ за можливістю випийте теплий та солодкий чай, з'їжте батату на білок іжу;
- ✓ зробіть прості вправи руками і ногами щоб зігрітись.

ДСНС УКРАЇНИ

ДІЇ НАСЕЛЕННЯ У РАЗІ ВІДКЛЮЧЕННЯ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ

01

Вимкніть електропобутові прилади з розеток, щоб запобігти їхньому виходу з ладу

03

Використовуйте електрогенератор поза межами приміщення

02

Підготуйте заздалегідь автономні джерела освітлення (ліхтарі, свічки тощо)

04

Завчасно зарядіть мобільні телефони та тримайте зарядженими павербанки, акумулятори

05

Не відкривайте холодильник або морозильник без необхідності

06

Запасіться продуктами, яким не потрібне охолодження або підігрівання

07

Не користуйтесь ліфтами

*через загрозу там застрягти в момент екстренного відключення світла

08

За потреби йдіть у громадське місце, де є електроенергія

РЕКОМЕНДАЦІЇ НАСЕЛЕННЮ ѩДО КОРИСТУВАННЯ ГЕНЕРАТОРАМИ

01

Передбачте встановлення генераторів на відкритому повітрі

02

Забезпечте протипожежну відстань не менше 6 метрів від генераторів до вікон, дверей та будівель гаражів

03

Купуйте сертифіковану продукцію тільки в ліцензованих точках продажу. Дотримуйтесь інструкцій

04

Тримайте генератори сухими. Не використовуйте в умовах підвищеної вологості

05

Обмежте доступ до генераторів стороннім особам або тваринам

06

Робіть перерви в роботі генераторів, передбачені паспортом виробника (Рекомендовано відключати через 5 годин роботи, хоча б на 30 хвилин)

07

Пальне та мастило для генераторів тримайте на відстані > 10м у спеціальних каністрах

08

Забороняється заправка генераторів при працюючому або не охолодженному двигуні

09

Забороняється об'єднувати генератори у ланцюг!

10

Забороняється підключати генератори до електричної розетки!

ДСНС УКРАЇНИ

ДІЇ НАСЕЛЕННЯ У РАЗІ ВІДКЛЮЧЕННЯ ВОДОПОСТАЧАННЯ

01

Зробіть запас
питної води
на 2-3 доби

02

Використовуйте
питну воду
з бюветів,
колодязів, криниць

03

Знайдіть
пункт розливу
води

05

Використовуйте
технічну воду
з відкритих водойм

06

Зберігайте воду
у закритих ємностях

*рекомендовано позначити воду бірками:
"Для пиття", "Для технічних потреб"

07

Кип'ятіть воду для пиття
та приготування їжі

*кип'ятіння є ефективним методом
знезараження води

08

Зберігайте
знезаражену воду не
більше доби

ЯКЩО ВИЯВИЛИ ЗАПАХ ГАЗУ:

**ПРИ ВИЯВЛЕННІ ЗАПАХУ
ГАЗУ В ПРИМІЩЕНЯХ,
ПІДВАЛАХ, ПІД'ЇЗДАХ
НЕОБХІДНО:**

- Повідомити за номером 101, 102;
- Провітрити приміщення, відчинивши вікна та двері;
- Організувати чергування біля входів у приміщення, щоб не пустити інших людей до приїзду аварійної газової служби;
- Виконувати вказівки;
- Вивести людей із загазованого середовища;
- Організувати у приміщенні протяг.

**У ЗАГАЗОВАНОМУ ПРИМІЩЕННІ
ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:**

- вмикати і вимикати електроприлади (освітлення, печі, каміни, праски, телевізори тощо);
- користуватися електричними і акумуляторними ліхтарями, які не мають вибухонебезпечного виконання;
- користуватися електродзвінником;
- дзвонити по телефону;
- виконувати дії з металевими предметами;
- користуватися відкритим вогнем.

**НА ЗАГАЗОВАНІЙ ДІЛЯНЦІ МІСЦЕВОСТІ ДЛЯ
ВИКЛЮЧЕННЯ ВИНИКНЕННЯ ІСКРІННЯ ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:**

- ✗** ставити та заводити машини, проїжджати біля загазованого колодязя, шафного газорозподільного пункту, групової резервуарної установки близче 15 метрів з підвір'яної сторони;
- ✗** виконувати дії з металевими предметами;

- ✗** користуватися електричними і акумуляторними ліхтарями, які не мають вибухонебезпечного виконання;
- ✗** користуватися відкритим вогнем і розводити вогнища близче 50 метрів від загазованої місцевості.

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС КОМЕНДАНТСЬКОЇ ГОДИНИ:

ЗАБОРНЕНО ПЕРЕБУВАТИ НА ВУЛИЦЯХ ТА В ІНШИХ ГРОМАДСЬКИХ МІСЦЯХ, ЯКЩО ВИ НЕ є ПРАЦІВНИКАМИ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ (ДЛЯ ЦЬОГО У ВАС МАЄ БУТИ СПЕЦІАЛЬНА ПЕРЕПУСТКА)

ОСОБИ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ НА ВУЛИЦЯХ В ЗАБОРонЕНИЙ ЧАС, МОЖУТЬ ВВАЖАТИСЯ ЧЛЕНАМИ ДИВЕРСІЙНО-РОЗВІДУВАЛЬНИХ ГРУП

ПРАВИЛО НЕ ПОШИРЮЄТЬСЯ НА ПЕРЕМІЩЕННЯ ДО УКРИТТІВ ПІД ЧАС СИГНАЛУ ТРИВОГИ

ТАКОЖ РЕКОМЕНДУЄМО ДОТРИМУВАТИСЬ ПРАВИЛ СВІТЛОМАСКУВАННЯ:

ЗАШТОРЮВАТИ ВІКНА

ВИМИКАТИ СВІТЛО В ОСЕЛЯХ

ГАСИТИ ВУЛИЧНЕ ОСВІТЛЕННЯ СВОЇХ БУДИНКІВ

ПРИБИРАТИ З ПІДВІКОНЬ УСІ ЛАМПИ, В ТОМУ ЧИСЛІ Й ФІТОЛАМПИ ПО ДОГЛЯДУ ЗА РОСЛИНАМИ

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ВИ ПОЧУЛИ СИГНАЛ ПОВІТРЯНА ТРИВОГА?

УВІМКНУТИ РАДІО ЧИ ТЕЛЕБАЧЕННЯ, щоб прослухати термінове повідомлення про можливу надзвичайну ситуацію. Зазвичай інформація передається протягом **п'яти хвилин після звукового сигналу (сирен)**

ПРОСЛУХАТИ ЗВЕРНЕННЯ ДО НАСЕЛЕННЯ

ВИКОНАТИ ТІ РЕКОМЕНДАЦІЇ, які будуть озвучені під час звернення.

НАМАГАЙТЕСЯ СПОВІСТИТИ ПРО ПОЧУТЕ РІДНИХ, СУСІДІВ, ЗНАЙОМИХ. ЗА НЕОБХІДНОСТІ СЛІД НАДАТИ ЇМ ДОПОМОГУ

ПОВІТРЯНА ТРИВОГА ОГОЛОШУВАТИМЕТЬСЯ СТІЛЬКИ РАЗІВ, СКІЛЬКИ ЦЬОГО ВИМАГАТИМЕ СИТУАЦІЯ!

ТОЧНЕ МІСЦЕ, КУДИ МОЖЕ ВЛУЧИТИ РАКЕТА, ЧИ ЯКИЙ НАСЕЛЕНИЙ ПУНКТ АТАКУЄ ЛІТАК, ВИЗНАЧИТИ ВАЖКО

ПІСЛЯ ТАКИХ СИГНАЛІВ НЕГАЙНО ПЕРЕМІЩАЙТЕСЬ В УКРИТТЯ!

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

ЯК ДІЯТИ ПРИ ОБСТРІЛАХ ЖИТЛОВИХ БУДИНКІВ? ПРАВИЛА ПОРЯТУНКУ:

СПОВІЩЕННЯ ПРО ТРИВОГУ БУВАЄ ДВОХ ВІДІВ: ПЕРЕРИВЧАСТА СИРЕНА (ЧЕКАЙТЕ, ЗА 5 ХВИЛИН ПІСЛЯ СИГНАЛУ КАНАЛИ ПОВІДОМЛЯТЬ, що РОБИТИ ДАЛІ), БЕЗПЕРЕВНА СИРЕНА (ТРЕБА НЕГАЙНО ЙТИ В УКРИТТЯ)

ПІСЛЯ СПОВІЩЕННЯ ПРО ПОВІТРЯНУ ТРИВОГУ ТРЕБА ВИМКНУТИ: СВІТЛО, ГАЗ, ВОДУ. ЯКЩО є - ВІД'ЄДНАТИ ГАЗОВИЙ БАЛОН, СПУСТИТИ ТИСКІ ПОКЛАСТИ В БЕЗПЕЧНЕ МІСЦЕ

**НАЙБІЛЬШ НЕБЕЗПЕЧНІ МІСЦЯ У БУДИНКУ:
ПЕРШИЙ, ДРУГИЙ І ТРЕТИЙ ПОВЕРХИ (ЗАГРОЗА ПОТРАПЛЯННЯ КУЛЬ ПРИ ОБСТРІЛАХ),
ОСТАННІЙ ПОВЕРХ (НЕБЕЗПЕЧНИЙ ПРИ ПОВІТРЯНІЙ ТРИВОЗІ), ПІДВАЛ (Є ЙМОВІРНІСТЬ ОПИНИТИСЬ ПІД ЗАВАЛАМИ)**

ЯКЩО ЗАЛИШИЛИСЬ У КВАРТИРІ, ДЕ СХОВАТИСЬ: ВАННА КІМНАТА, ЯКЩО В НІЙ НЕМАЄ ГАЗОВОГО КОТЛА АБО ПРОСТІР ЗА ДВОМА ГЛУХИМИ СТІНКАМИ

ЩО БРАТИ З СОБОЮ В УКРИТТЯ:

ВОДУ (3 ЛІТРИ НА ОСОБУ)

СУХУ ТІЖУ ЩО НАЙМЕНШЕ НА 2 ДОБИ

ТЕЛЕФОН З ПАВЕРБЕНКОМ

СВІСТОК ДЛЯ ПОДАЧІ СИГНАЛІВ

ЛІХТАРИК

"ТРИВОЖНА ВАЛІЗА"

01

ЗБЕРІТЬ ДОКУМЕНТИ ТА ГРОШІ

Паспорт і копії всіх необхідних документів (свідоцтво про народження, військовий квиток, документ про освіту, трудову книжку або пенсійне посвідчення, документи на власність); гроші (готівку і банківські картки).

02

НЕОБХІДНА ТЕХНІКА

Зарядні пристрої для телефонів, радіоприймач, ліхтарик, сигнальні пристрої, компас, годинник, компактний набір інструментів (мультититул), ніж, пакети для сміття, блокнот, олівець, нитки, голки, сірники, запальнички.

03

ОДЯГ ТА ГІГІЄНІЧНІ ЗАСОБИ

Теплий одяг (якщо є така можливість, підготуйте термоковдру), спідню білизну, надійне зручне взуття. Не забудьте зібрати необхідні для Вас засоби особистої гігієни.

04

ЗДОРОВ'Я

Аптечка, включно з медичними препаратами, які вживаєте щодня, а також рецепти на медикаменти.

05

ПОСУД ТА ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ

- Посуд, в якому зможете приготувати, розігріти і зберігати їжу; воду і продукти харчування на 3 доби, які довго зберігаються і не потребують додаткового приготування.

Складіть речі у місткий, зручний рюкзак і тримайте його напоготові.
В разі надзвичайної ситуації це скоротить час на збори.

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

ЯК ДІЯТИ ПРИ ОБСТРІЛАХ ЖИЛОВИХ БУДИНКІВ? ПРАВИЛА ПОРЯТУНКУ:

СПОВІЩЕННЯ ПРО ТРИВОГУ БУВАЄ ДВОХ ВІДІВ: ПЕРЕРИВЧАСТА СИРЕНА (ЧЕКАЙТЕ, ЗА 5 ХВИЛИН ПІСЛЯ СИГНАЛУ КАНАЛИ ПОВІДОМЛЯТЬ, що робити далі), БЕЗПЕРВНА СИРЕНА (ТРЕБА НЕГАЙНО ЙТИ В УКРИТТЯ)

ПІСЛЯ СПОВІЩЕННЯ ПРО ПОВІТРЯНУ ТРИВОГУ ТРЕБА ВИМКНУТИ: СВІТЛО, ГАЗ, ВОДУ. ЯКЩО є – ВІД'ЄДНАТИ ГАЗОВИЙ БАЛОН, СПУСТИТИ ТИСК І ПОКЛАСТИ В БЕЗПЕЧНЕ МІСЦЕ

НАЙБІЛЬШ НЕБЕЗПЕЧНІ МІСЦЯ У БУДИНКУ: ПЕРШИЙ, ДРУГИЙ І ТРЕТИЙ ПОВЕРХИ (ЗАГРОЗА ПОТРАПЛЯННЯ КУЛЬ ПРИ ОБСТРІЛАХ), ОСТАННІЙ ПОВЕРХ (НЕБЕЗПЕЧНИЙ ПРИ ПОВІТРЯНІЙ ТРИВОЗІ), ПІДВАЛ (Є ЙМОВІРНІСТЬ ОПІНИТИСЬ ПІД ЗАВАЛАМИ)

ЯКЩО ЗАЛИШИЛИСЬ У КВАРТИРІ, ДЕ СХОВАТИСЬ: ВАННА КІМНАТА, ЯКЩО В НІЙ НЕМАЄ ГАЗОВОГО КОТЛА АБО ПРОСТІР ЗА ДВОМА ГЛУХИМИ СТІНКАМИ

ЩО БРАТИ З СОБОЮ В УКРИТТЯ:

ВОДУ (3 ЛІТРИ НА ОСОБУ)

СУХУ ІЖУ ЩО НАЙМЕНШЕ НА 2 ДОБИ

ТЕЛЕФОН з ПАВЕРБЕНКОМ

СВИСТОК ДЛЯ ПОДАЧІ СИГНАЛІВ

ЛІХТАРИК

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ПРО НЕБЕЗПЕКУ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ

01

В жодному разі не торкайтесь та не пересувайте підозрілий предмет руками

02

Позначте палицями (одягом, камінням тощо) місце, де знаходиться підозрілий предмет

03

Попередьте про знахідку інших осіб поруч. Відведіть їх та відійдіть самі на безпечною відстань (не менше 100 метрів)

04

Єдиним офіційним каналом повідомлень про виявлення підозрілих ВНП є ДЗВІНОК НА ЕКСТРЕНІ НОМЕРИ «101» або «102»

05

Не користуйтесь телефонами або іншими засобами радіозв'язку ПОБЛИЗУ підозрілого предмета

06

Не намагайтесь розібрати підозрілий предмет, витягти з нього вибухову речовину або детонатор

07

ПОЛЯ, ЛІСИ, ВОДОЙМИ
На небезпечною знахідку можна натрапити у неочікуваних місцях

08

ГОРОДИТА РУІНИ
На небезпечною знахідку можна натрапити у неочікуваних місцях

09

УДАР ТА СТРУС
Активувати вибухонебезпечні предмети може навіть найменший зовнішній вплив:

10

ТЕРЯ ТА НАГРІВАННЯ
Активувати вибухонебезпечні предмети може навіть найменший зовнішній вплив:

ЯК ДІЯТИ ПРИ ЗАГРОЗІ ВИБУХУ

До небезпечних факторів вибуху належать: ударна хвиля (миттєво підвищений тиск повітря), шум, яскраве світло, теплове випромінювання, газоподібні продукти, а також його наслідки – уламки і фрагменти будинків і споруд, ґрунту, які розлітаються й підхоплюються ударною хвилею.

Найнебезпечнішими є вибухи в житлових і громадських будинках, а також у місцях скучення людей. Вибухонебезпечними предметами є газове обладнання, побутові прилади і апаратура, водонагрівальні бачки, а також боєприпаси, які не розірвались, саморобні вибухові пристрої тощо.

У разі виявлення боєприпасів та підроздільних предметів

- Позначити (обгородити) їх місцезнаходження (не можна брати в руки або торкатися до них).
- Сповістити оперативно-рятувальну службу за номером "101", місцеві органи влади, поліцію.
- Очікувати на прибуття представників влади.

УВАГА! З появою запаху газу необхідно: закрити кран газопроводу або винести з приміщення газовий балон, провітрити приміщення; категорично заборонити користування сірниками, запальничками, свічками, телефоном, включення електричного освітлення.

ЩО РОБИТИ В НАДЗВИЧАЙНІЙ СИТУАЦІЇ АБО В ЗОНІ БОЙОВИХ ДІЙ

Зберігайте спокій і концентрацію уваги. Від цього залежатиме, наскільки вправно і швидко ви зможете впоратися з кризою і мінімізувати її наслідки.

В кризових умовах проти вас діятимуть численні фактори, зокрема емоції. Тому пам'ятайте, що в критичний момент необхідно бути зібраними і сфокусованими, не реагувати на можливі провокації.

ЯКЩО ВИ ОПИНИЛИСЯ В ЗОНІ БОЙОВИХ ДІЙ АБО ПОТРАПИЛИ В НАДЗВИЧАЙНУ СИТУАЦІЮ ЗА УЧАСТІ ОЗБРОЄНИХ ЛЮДЕЙ:

- Не сповіщайте про свої майбутні дії і плани малознайомим людям, а також знайомим з ненадійною репутацією;
- Завжди носіть з собою документ, що посвідчує особу. Гроші і документи тримайте в різних місцях — так ви матимете більше шансів їх вберегти;
- Тримайте біля себе записи про групу крові (свою та близьких родичів) та інформацію про можливі проблеми зі здоров'ям (наприклад, алергію на медичні препарати, хронічні захворювання);
- Дізнайтесь, де розташовані сховища та укриття, найближчі до вашої оселі, роботи та місць, які ви часто відвідуєте;
- Намагайтесь якнайменше знаходитись поза житлом і роботою, зменшіть кількість поїздок без важливої причини, уникайте місць скучення людей;
- При виході із приміщень дотримуйтесь правила правої руки і пропускайте вперед тих, хто потребує допомоги, — це допоможе уникнути тисняви;
- Не встрявайте у суперечки з незнайомими людьми — це допоможе уникнути можливих провокацій;
- У разі надходження інформації з **офіційних каналів державних органів влади** про можливу небезпеку передайте її іншим людям: родичам, сусідам, колегам;

- При появі озброєних людей, військової техніки, заворушень негайно покиньте небезпечний район, якщо маєте таку можливість;
- Уникайте колон техніки і не стійте біля військових машин, які рухаються;
- Поінформуйте органи правопорядку, місцеві органи, військових про людей, які здійснюють протиправні і провокативні дії;
- У разі потрапляння у район обстрілу сховайтесь у найближчому сховищі або укритті і не виходьте ще деякий час після закінчення обстрілу;
- Якщо таких сховищ поблизу немає, використовуйте нерівності рельєфу (наприклад, канави, окопи, вирви від вибухів);
- У разі раптового обстрілу та відсутності поблизу сховищ — ляжте на землю головою в бік, протилежний до вибухів, і прикрийте голову руками або речами;
- Якщо поряд з Вами поранено людину, надайте першу допомогу і викличте швидку, представників ДСНС України, органів правопорядку, за необхідності — військових. Не намагайтесь надати допомогу пораненим, поки не завершився обстріл;
- Якщо ви стали свідком поранення або смерті людей, а також протиправних дій (наприклад, арешту, викрадення, побиття), спробуйте зберегти якнайбільше інформації про обставини подій.

ЯК ДІЯТИ У ВИПАДКУ ПОТРАПЛЯННЯ В СТРІЛЯНИНУ

Вогнепальна зброя: пістолети, револьвери, мисливські рушниці, гвинтівки, автомати, кулемети тощо використовуються з терористичною і злочинною метою, при проведенні військових операцій та дій, а частина населення просто має таку зброю на руках, що за певних обставин може спричинити жертви серед мирного населення.

Як діяти, якщо Ви потрапили у перестрілку на вулиці

1. **Одразу ж ляжте і озирніться, щоб вибрати найближче укриття і пробратись до нього, не піднімаючись у повний зріст (будь-яке мінімально заглиблене укриття або високий бордюр краще, ніж ніякого).**
2. **За першої нагоди – сховайтесь у метро, підземному переході, під'їзді або підвалі найближчого будинку, підземному овочесховищі.**
3. **Дочекайтесь закінчення перестрілки, виходячи з конкретної обстановки, прийміть рішення щодо подальших дій.**

Як діяти, якщо стрілянина застала Вас вдома

4. **Почувши стрілянину, не підходить до вікон і не висовуватися для з'ясування обстановки, виключити світло у кімнатах.**
5. **Укритися у ванній кімнаті, лягти у ванну або на підлогу для запобігання поразки кулею від рикошету.**
6. **Слідкуйте за обстановкою, якщо внаслідок стрілянини у квартирі з'явилось загорання, а стрілянина не закінчилась, закройте двері у кімнату та, пересуваючись повзком, укрийтесь у під'їзді подалі від вікон.**

З проведенням бойових дій у Вашому місті:

продукти (консерви, макарони, картоплю, сіль), запаси води, миючі засоби, сірники, свічки запасайте завчасно;
при обстрілах спускайтесь у підвал;
пам'ятайте про можливі пограбування, зробіть схованку у квартирі (будинку);
виконуйте заходи правового режиму воєнного стану;
завжди майте при собі документи.

Як вижити під "Градом"? Інструкція

Снаряди з "Граду" літять вдвічі швидше за швидкість звуку.
Почути постріл і звук ракети, що летить у тебе, неможливо.

**Організуйте чергування
спостерігачів для
візуального спостереження**

5-20 км

переважна
далність
стрільби з Града

Після сигналу від спостерігача є всього **кілька секунд** щоб сховатися.

**Постійно тримайте в полі зору будівлі, що
знаходяться поблизу, предмети на
місцевості, які можна швидко
використовувати як укриття.
З часом це стане звичкою.**

важить 1 снаряд

на надзвуковій швидкості він легко пробиває стіни будинків і ламає міжповерхові перекриття.

В будівлі краще ховатися в підвалі або на підлозі першого поверху

Безпечні місця:

**В кутку між несучими стінами, там менше шансів потрапити під стелю, що завалилась
Недалеко від вікна чи дверей, щоб можна було швидко залишити будівлю в разі влучання**

Спрацьовує при ударі об землю.

Розкид осоколків

**50 -100
метрів**

Осколки після вибуху летять вгору і в сторони.

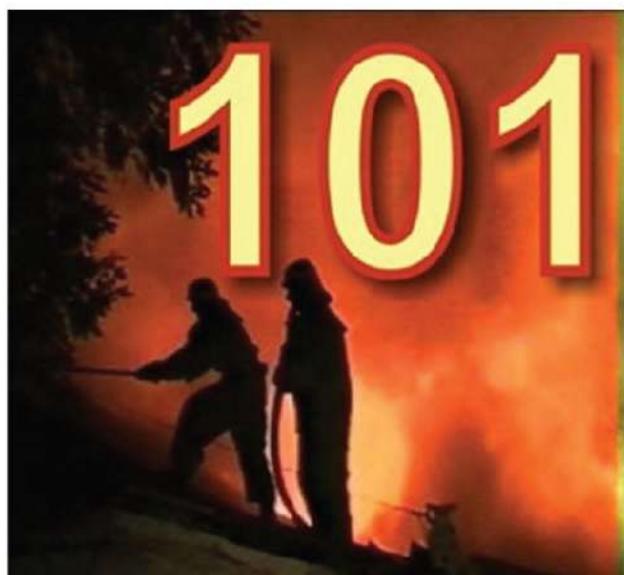
Від осоколків можуть захистити окопи, щіlinи, воронки, бліндажі. Якщо обстріл застав вас на відкритій місцевості — лягайте на землю і притискайтесь до неї якомога сильніше.

ЯК ДІЯТИ ПРИ ПОЖЕЖІ

Людина, яка перебуває в зоні впливу пожежі, потрапляє під дію небезпечних та шкідливих первинних (вогонь, підвищена температура, дим та токсичні продукти згорання) та вторинних факторів (недостатність кисню, руйнування будівельних конструкцій, вибухи, витікання небезпечних речовин, що відбувається внаслідок пожежі, паніка та інше).

Як діяти при виявленні пожежі

1. Якщо загорання виникає прямо на очах, спробуйте його погасити, використовуючи первинні засоби пожежогасіння (перед гасінням відключіть електроенергію).
2. Якщо спроба гасіння неможлива, закройте вікна та двері у приміщенні, де виникла пожежа.
3. Викличте пожежну охорону та до її прибуття:

попередьте інших осіб про небезпеку;

тримайте мокрими двері приміщення, де виникла пожежа, щоб не допустити розповсюдження вогню;

якщо Ви вимушенні покинути квартиру, накройтесь мокрою ковдрою, будь-яким одягом, щільною тканиною, а для захисту від токсичних газів – дихайте через зволожену тканину;

якщо на Вас загорівся одяг, не біжіть, а падайте на землю, і, перевертаючись, збивайте полум'я.

4. Після прибуття пожежних введіть їх в курс справи.

ПАМ'ЯТАЙТЕ:

У повідомленні для служб порятунку необхідно вказати:

де трапилась небезпечна подія;

що трапилось;

яка кількість постраждалих.

Зачекати питання у відповідь та надати на них в межах доступності інформацію.

Пожежі, які виникають внаслідок коротких замикань, перевантаження електродвигунів, освітлювальних та силових мереж, через роботу несправних або залишених без нагляду електронагрівальних пристрій, складають більше 25% всіх випадків.

Рекомендації щодо правил поведінки при пожежах

- остерігайтесь високої температури, задимленості і загазованості, вибухів, падіння дерев та будівель, провалів у прогорілий ґрунт;
- якщо є можливість вийти з приміщення де сталася пожежа через двері, рятуйтесь самі і допоможіть іншим;
- перш ніж визирнути в коридор, торкніться тильним боком долоні ручки входних дверей, якщо вона гаряча, не відчиняйте – там пожежа; якщо ручка дверей холодна, визирніть в коридор, коли там вогонь або багато диму зачинить двері; якщо диму небагато і він іде знизу, це означає, що пожежа – на нижніх поверхах; поверніться в приміщення, затуліть щілини під дверима (ліпше вологими ганчірками);
- двері в задимлене приміщення треба відчиняти обережно, щоб запобігти спалаху полум'я від швидкого притоку свіжого повітря; в дуже задимленому приміщенні треба плаузувати;
- якщо вихід перекрито вогнем, але поряд є зовнішня пожежна драбина, використовуйте її;
- не можна ховатися в глухі кути, під столи, у коморі тощо; рятівникам буде важко вас знайти якщо ви втратите свідомість;
- якщо неможливо залишити приміщення, а у вас є мобільний зв'язок, зателефонуйте за номером 101, щоб повідомити про себе, стояти слід у приміщенні біля вікна;
- для захисту від чадного газу необхідно дихати через вологу тканину (у разі безвихідної ситуації використати рідину власного тіла (слина/сечу) – це поможет збереженню життя до прибууття рятувальних служб);
- якщо пожежа сталася вище поверхом, спускайтесь вниз сходами, захистивши органи дихання;
- перед тим як увійти в палаюче приміщення, треба накритися з головою мокрою тканиною;
- якщо на людині загорівся одяг, бігти не можна, треба лягти та збити полум'я;
- якщо побачите людину в палаючому одязі, накиньте на неї пальто, плащ, будь-яке простирадло і щільно притисніть;
- при гасінні пожежі використовуйте вогнегасники, воду, пісок, землю, простирадла та інші засоби; при гасінні лісових пожеж використовуйте гілля листяних дерев (берези, ліщини), лопати тощо;
- виходити із зони лісової (степової) пожежі треба проти вітру (тобто в тому напрямку, звідки дує вітер), перпендикулярно краю пожежі, по просіках, дорогами, галівинами, берегами струмків та річок

Уражуючими факторами під час пожежі є:

- величина теплового потоку, в осередку пожежі температура досягає декількох тисяч градусів;
- сильне задимлення;
- токсичні речовини, які утворюються в процесі згорання

Пожежна сигналізація

Згідно з державними будівельними нормами України, пожежна сигналізація обов'язково повинна бути встановлена в будинках висотою від 10 поверхів і вище. В них облаштовується спеціальна шахта, що проходить через весь будинок, а на кожному поверсі встановлюється клапан відведення диму. Також у загальних коридорах і в коридорі кожної квартири встановлюються датчики задимлення. Уся система заживлюється послідовно, по ланцюжку (система по кожній квартирі не працює автономно, тому при знищенні під час ремонту мешканцями у квартирі димових пожежних сповіщувачів, вся система перестає працювати), і виводиться на пульт, з якого сигнал передається на пост спостереження пожежної охорони.

Коли спрацьовує сигналізація, відкривається клапан на поверсі пожежі й вентилятор на даху висмоктує дим із цього коридору, щоб люди могли безпечно евакуюватися з поверху. Також включається звуковий сигнал, який сповіщує, що в будинку пожежа і людям необхідно його залишити.

Крім пожежної сигналізації, у всіх будинках є система внутрішнього і зовнішнього пожежогасіння: пожежні крани, гіранти, спеціальні трубопроводи.

Поради з попередження пожежі

Періодично перевіряйте функціональність димового датчика (більшість з них мають тест-кнопку, а також показують необхідність заміни батарейок). Запасіться завчасно засобами пожежогасіння, наприклад, вогнегасником, водяним шлангом, навчіться ними користуватися та регулярно перевіряйте їх технічний стан. Майте вичерпну інформацію про можливість відправлення екстреного виклику та забезпечте можливість при евакуації дістатися до наступної сходової клітки (при пожежі забороняється користуватися ліфтом) за умови, що двері на шляху евакуації мають бути закриті (для попередження розповсюдження пожежі).

ПЕРВИННІ ЗАСОБИ ПОЖЕЖОГАСІННЯ ТА СИГНАЛІЗАЦІЇ

На сьогоднішній день вогнегасники є основним видом первинних засобів пожежогасіння, за допомогою яких людина у змозі ліквідувати пожежу на початковій стадії її розвитку. Вибір типу вогнегасника визначається розмірами можливих осередків пожежі.

Порошкові вогнегасники відрізняються між собою лише складом порошку та пристроєм для його подачі (запірно-пусковий пристрій, балон з робочим газом). Період дії ручного вогнегасника становить близько 10-15 с. Його застосовують для гасіння загорянь у побутових приміщеннях, гаражах, на транспортних засобах та електроустановках під напругою.

Вуглекислотні вогнегасники приводяться у дію за допомогою вентильного або пістолетного пристрою, який відкриває спеціальний отвір. Виходячи назовні, зріджений двоокис вуглецю перетворюється у снігоподібну масу. Діяти вогнегасник може протягом 20-60 с. Такими вогнегасниками комплектують вантажні автомобілі, автобуси та інші транспортні засоби.

Пінні вогнегасники використовують для гасіння тліючих матеріалів, горючих рідин. Однак, їх не можна застосовувати для гасіння устаткування, що знаходиться під напругою, для гасіння сильно нагрітих або розплавлених речовин, а також речовин, які вступають з водою в хімічну реакцію.

Для оперативної ліквідації пожежі у виробничих та складських приміщеннях застосовують інструмент і засоби пожежного щита.

Як вберегти житло від пожеж

Неухильно дотримуйтесь правил безпеки. ВАЖЛИВО - забороніть використання електроприладів та відкритого вогню дітям!

- Передбачте встановлення генераторів на відкритому повітрі
- Пальне та мастило для генераторів тримайте на відстані > 10м у спеціальних каністрах
- Забороняється заправка генераторів при працюочому або не охолодженному двигуні
- Купуйте сертифіковану продукцію тільки в ліцензованих точках продажу. Дотримуйтесь інструкцій
- Забороняється об'єднувати генератори у ланцюг!
- Тримайте генератори сухими. Не використовуйте в умовах підвищеної вологості
- Забороняється підключати генератори до електричної розетки!
- Обмежте доступ до генераторів стороннім особам або тваринам
- Робіть перерви в роботі генераторів, передбачені паспортом виробника. Рекомендовано відключати через 5 годин роботи, хоча б на 30 хвилин

ГЕНЕРАТОРИ

ДІЇ У РАЗІ ЗНИКНЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ЕФІРНОГО МОВЛЕННЯ:

УКРАЇНСЬКІ ТЕЛЕКАНАЛИ РОЗКОДОВАНІ НА СУПУТНИКУ. ЩОБ ПЕРЕГЛЯДАТИ ТЕЛЕБАЧЕННЯ, ПОТРІБЕН СУПУТНИКОВИЙ РЕСИВЕР ТА СУПУТНИКОВА АНТЕНА

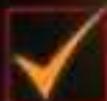
БІЛЬШІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ КАНАЛІВ МАЮТЬ ВЛАСНІ КАНАЛІ НА YOUTUBE. ЯКЩО ШВИДКІСТЬ ІНТЕРНЕТУ НЕВИСОКА, ОБЕРІТЬ В НАЛАШТУВАННЯХ ВІДЕО НИЖЧУ РОЗДІЛЬНУ ЗДАТНІСТЬ (ЯКІСТЬ - 360 PX АБО 480 PX)

НА ПЛАТФОРМАХ: YOUTUBE, SWEET TV, OMEGA TV, MEGOGO, KYIVSTAR TV, OLL TV ДОСТУП ДО УКРАЇНСЬКОГО ТЕЛЕБАЧЕННЯ ТЕПЕР ТЕЖ БЕЗКОШТОВНИЙ. ЗНАЙДІТЬ БАЖАНИЙ КАНАЛ В ЗАСТОСУНКУ АБО НА ВЕБСТОРІНЦІ УЛЮБЛЕНОЇ ПЛАТФОРМИ

КРІМ ТОГО, СЛУХАЙТЕ УКРАЇНСЬКЕ РАДІОМОВЛЕННЯ В ІНТЕРНЕТ-РАДІО:

WWW.RADIOPLAYER.UA

10 ПОРАД

Як не стати жертвою дезінформації

Мета дезінформатора — посіяти паніку, послабити нашу волю до оборони. Не допомагайте їм: **зберігайте самоконтроль** і не поширяйте інформацію емоційного характеру в соцмережах.

Агресор поширюватиме чутки про військово-політичне керівництво, аби українці не довіряли йому. Але ворог поширює те, що неможливо перевірити. **Звіряйте кожну тривожну новину з офіційними джерелами.**

Україна захищається та продовжує боротьбу за свою територію. Якщо ви чуєте протилежне — це неправда. Вас хочуть деморалізувати.

Інформацію про втрати можуть володіти лише органи безпеки та оборони України. Інформація на приватних акаунтах може не відповідати дійсності.

Не вірте й не поширюйте інформацію із сумнівних джерел. Достовірна інформація — на офіційних сторінках і каналах державних органів та Суспільного мовлення.

Агресор поширюватиме наклепи та «зраду» через свої офіційні канали, прикриваючись патріотичними гаслами та українською символікою. **Перевіряйте повідомлення та заклики.**

Жодним чином **не поширюйте інформацію про переміщення українських військ.** Ви можете нашкодити тим, хто захищає вас і державу.

Мета ворога — розколоти українське суспільство зсередини. Так, ми різні та наші погляди можуть не збігатися, але наша спільна справа — дати відсіч окупанту. **Єднаймося й підтримаємо один одного.**

Україна веде оборонну війну на своїй території. Повідомлення про нібито **обстріли мирного населення українськими військовими — неправда.** Ворог хоче підривати вашу довіру до власних захисників.

Якщо перервався інтернет-зв'язок або сторінки державних органів зламані, **звертайтесь за інформацією до Суспільного мовлення.** Якщо не працює телебачення — вмикайте абонентську радіоточку.